

Een sfeerbeeld uit onze rijke historie – De geschiedenis van een bijzondere eenheid.

Vooraf

In mijn vorige editie heb ik aandacht besteed aan de voorganger van de bevoorraderscompagnie. Als oud commandant van een bevoorraderscompagnie en als oud hoofd Kenniscentrum OTCLOG (en mede bedenker van het fysieke distributie concept) voel ik een bijzondere band met een bijzondere eenheid: de bevoorraderscompagnie. Aan welke van de vele bevoorraderscompagnieën die ooit bestaan hebben moet ik dan een keer bijzondere aandacht besteden? Na 'speurwerk' in de dossiers van onze Historische Collectie en het Bureau Geschiedschrijving is mijn keuze gevallen op 12 Bevocie. Hieronder zal ik een samenvatting geven van mijn bevindingen. Na lezing zult u denk ik mijn keuze kunnen billijken. 12 Bevocie was namelijk een bijzondere eenheid.

Het ontstaan van 12 Bevoorraderscompagnie

Zoals de lezer zich misschien nog kan herinneren, worden 11 en 41 Divisie per 1 april 1966 opgeheven en worden de pelotons van deze laatste divisie-eenheid gebruikt om vier nieuwe eenheden: de bevoorraderscompagnieën op te richten. Een van deze pelotons vormt het 'basismateriaal' van 12 Bevoorraderscompagnie, die op dat moment nog onderdeel uitmaakt van 13 Pantserinfanteriebrigadetreinenbataljon¹. Twee officieren en vier onderofficieren vormen de oprichterskern.

Met ingang van 1 mei 1968 (bijna twee jaar later) wordt 12 Bevoorraderscompagnie paraat gesteld. De dag ervoor 30 april (Koninginnedag!) treedt de compagnie overigens voor het eerst in het voetlicht bij de dan nog traditionele vlaggenparade van 13 Pantserinfanteriebrigade. In juni van hetzelfde jaar wordt door een commissie bestaande uit tien soldaten een embleem gekozen: de werkbij.

In augustus van hetzelfde jaar neemt 12 Bevocie deel aan twee zware oefeningen: VICE-VERSA en KONINGSGAMBIET.

Vermeldenswaard is nog het feit dat op 6 augustus van dat zelfde jaar een rotsblok uit het veld in Hohne wordt getakeld, waarop later op kunstzinnige wijze het compagniesembleem wordt aangebracht. Deze traditie bestaat kennelijk al meer dan 50 jaar. In een relatief korte tijd volgen oefeningen met de veelzeggende namen PLAGIAAT, GREEN-SPOT, LION-NOIR, LANSIER en TORENVALK.

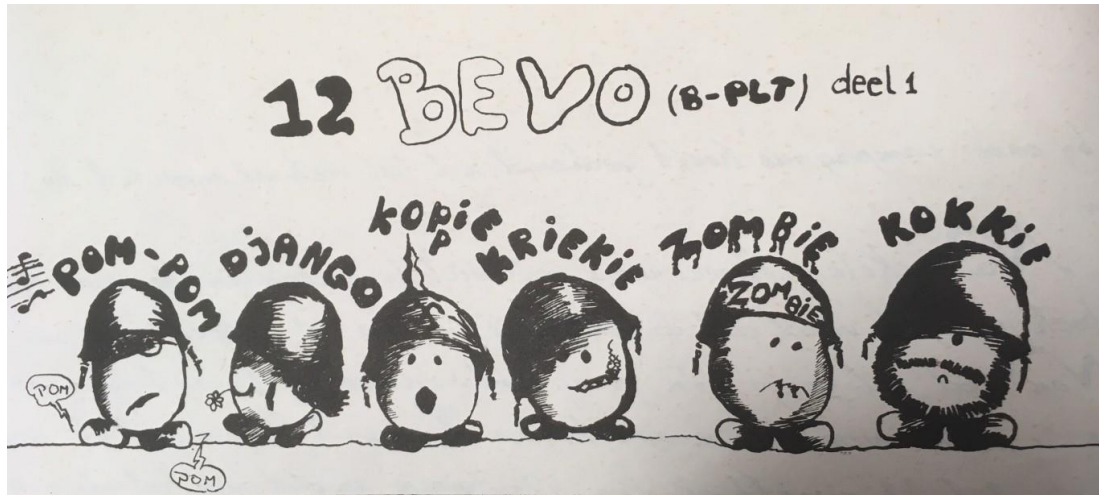
November 1980 – mei 1981

In de archiefkast die ooit is ingericht en bijgehouden door wijlen maj tit bd B.C. Cats trof ik een stripboek aan dat door een van de dienstplichtige soldaten² is gemaakt. Slechts zelden ben ik een bron vanuit die hoek tegengekomen. Alleen al daarom moet ik er m.i. aandacht aan besteden. In dit unieke exemplaar doet hij verslag van zijn belevenissen tijdens de vervulling van zijn dienstplicht bij

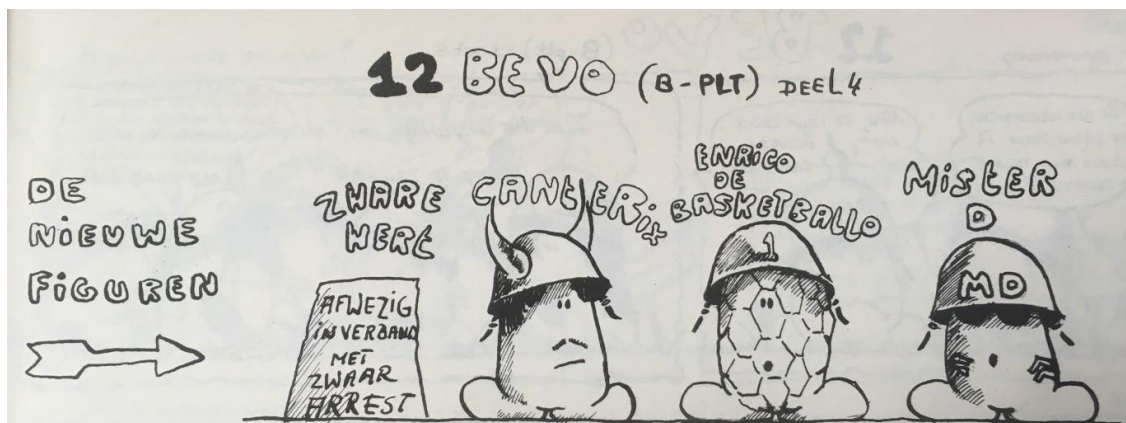
¹ Onbekend is waarom niet gekozen is voor 13 Bevocie. Wel is bekend dat bij 12 Pantserinfanteriebrigadetreinenbataljon 13 Bevocie werd opgericht. Militaire logica of *black ops* om de vijand in verwarring te brengen, zullen we maar zeggen.

² Helaas is de naam niet bekend. Hij gebruikte "Zombie" als pseudoniem.

het B-peloton van 12 Bevocie. Op verzoek van de toenmalige compagniescommandant³ wordt de origineel bedachte titel "Zwartboek" veranderd in: "Het Zwart-Wit boek van 12 Bevocie". Alleen de titel al doet vermoeden dat de stripverhalen geen overwegend positieve sfeer hebben. Dat vermoeden is juist! Hieronder zal ik een kleine selectie van zijn getekende verslagen weergeven, waarin de hoofdrolspelers worden geïntroduceerd en van een korte persoonlijke reflectie voorzien.

In het begin vertonen de figuurtjes nog overeenkomst met eikels. Later gaan zij steeds meer lijken op andersoortige eikels.

Het is vooral de tweede figuur van links: Canterix die mij intrigeerde. Het gebruik van -ix namen is kennelijk geen uitvinding van een niet nader te noemen munitieaanvullingsplaatscompagnie.

³ Ten gevolge van de AVG kan ik de naam van deze majoor niet vermelden. Geïnteresseerden kunnen via de redactie contact met mij opnemen.

Feiten en gebeurtenissen weergegeven in officiële bronnen

Opvallend is dat uit de eerste twintig jaar weinig 'meer formele' relikwieën van deze eenheid bewaard zijn gebleven voor zowel de Historische Collectie als het Bureau Geschiedschrijving. Pas in het jaar 1985 gebeurt er iets dat de moeite waard is om te melden aan 'buitenstaanders'. Men wordt gedwongen afscheid te nemen van de werkbij als embleem. In 1985 wordt het Legerkorps Logistiek Commando (LLC) opgericht dat ook de werkbij als embleem kiest. In de archieven staat dat 12 Bevocie vervolgens gedwongen wordt om een nieuw embleem te kiezen omdat de door het LLC gekozen werkbij in tegenstelling tot die van 12 Bevocie wel biologisch correct was weergegeven. Op dat moment kiest men voor een Dobermann, omdat de toenmalige compagniescommandant⁴ een dergelijke hond als huisdier heeft en deze mooi en intelligent vindt.

Op 8 januari 1986 wordt door commandant 1 Divisie aan de toenmalige commandant van 12 Bevocie het Divisievaantje uitgereikt omdat de eenheid is uitgeroepen als meest verdienstelijke zelfstandige eenheid in 1985.

Wat vele lezers misschien niet weten is dat de bevoorradingscompagnie lange tijd 'slechts' een beperkte rol heeft gespeeld in de bevoorrading van munitie. Het gemengd transportpeloton beschikte weliswaar over een klasse V transportgroep, maar deze had tot taak een storingsvoorraad⁵ (ter grootte van 6 uur verwacht verbruik artilleriemunitie) 'op de wielen te houden' voor de afdeling veldartillerie van de brigade. Pas na invoering van het verbeterd munitiebevoorradingsstelsel vormen zij een schakel in de bevoorradingsketen: de verdeelplaats. Eind jaren '80 krijgen alle brigade bevoorradingscompagnieën daartoe de beschikking over een klasse V bevoorradingspeloton. Overigens houdt ook dit peloton nog steeds de taak een storingsvoorraad 'op de wielen te houden'. In de archieven is daarover weinig terug te vinden. Gelukkig hebben militairen ook in die tijd al 'last' van profielergedrag en dus wordt er een eigen tegel ontworpen.

In de OTAS (organisatie tabel autorisatie staat) van begin jaren '90 valt op dat 13 Pantserinfanteriebrigade inmiddels een Pantserbrigade is geworden. De eenheid beschikt dan over een oorlogssterkte van 10 officieren, 40 onderofficieren, 40 korporaals en 177 soldaten. Speciaal voor de lezers van de Technische Dienst zij nog vermeld dat de onderhoudsgroep in die jaren bestaat uit een adjudant, een sergeant, zes korporaals en tien soldaten met een eigen takelauto en voorraad reservedelen (de zgn. AS-20).

Ergens in de jaren '90 kregen brigades de beschikking over een sectie voorlichting die later werd omgedoopt in sectie communicatie. Vanaf het begin brengt deze sectie de "Rinoceros" uit. In dit veel gelezen magazine worden ook regelmatig heldendaden van 12 Bevocie vermeld. Zo werd er in de loop der jaren verslag gedaan van de saamhorigheidsoefening "Zeehond" (1993), de oefening "Sneeuwhond" (een verkapt weekje wintersport in het Duitse Lenggries 1995), en parachutespringen op Texel in de zomer van 1995. In de Rinoceros van 9 juni 1995 wordt melding gemaakt van het laatste schot van de laatste lichte dienstplichtige kanonnières van 11 Afdeling Rijdende Artillerie. Deze gebeurtenis was het logische gevolg van de Prioriteitennota die in januari

⁴ Ook deze naam is via de redactie bij mij te verkrijgen.

⁵ Bij velen was deze ook bekend onder de naam 'ijzeren voorraad'. Alleen de brigadecommandant kon de opdracht geven deze voorraad in te zetten.

1993 was uitgekomen. In de Rinoceros van 20 oktober van hetzelfde jaar blijkt dat de 13^e brigade inmiddels is omgedoopt in Gemechaniseerde brigade met de voor 12 Bevocie niet onbekende spreuk: "Vigilans et paratus". Kennelijk was de spreuk van 12 Bevocie: "Altijd alert" een inspiratiebron.

Op 1 juni 1996 ontkomt ook 12 Bevocie niet aan de tentakels van de Prioriteitennota. Vanaf dat moment is er niet langer meer spraken van de LOBI's (logistieke bikkels). Een bijzondere eenheid lijkt op te houden te bestaan. Maar gelukkig zal de uit vele dienstplichtigen bestaande 12 Bevocie vanaf dat moment worden omgevormd naar een beroepseenheid met de naam 13 Bevoorradsingscompagnie Gemechaniseerde Brigade. De reorganisatie wordt geacht op 1 mei 1997 te zijn afgerond. De oorspronkelijke 13 Bevocie (op dat moment gehuisvest op de generaal Winkelmannkazerne en deel uitmakend van 12 Pantserinfanteriebrigade) was inmiddels al mobilisabel gesteld en omgenummerd naar 130 Bevocie. In een dagorder van 6 mei 2006 laat Commandant landstrijdkrachten weten dat met de invoering van het Fysieke Distributie concept er een einde komt aan een van de zelfstandige logistieke eenheden van de brigades. Dit moment moet feitelijk worden gezien als het einde van 12 Bevocie, een bijzondere eenheid die bijna precies 40 jaar daarvoor in de vorm van een klein kernteam het eerste daglicht had gezien.

